

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehityksrahasto (EAKR)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

10.11.2025 Dnro: EURA 2021/406855/09
02 01 01/2025/POPELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Verso - Diagnostiikka ja Vastuullisuusraportointi ilmastonmuutoksessa ja ennakoivassa maankäytön suunnittelussa

Hakijan virallinen nimi

Oulun Ev.-Lut. Seurakuntayhtymä

Hakemusnumero

406855

Saapumispäivämäärä

09.09.2025

Alkamispäivämäärä

01.01.2026

Päättymispäivämäärä

31.01.2028

Viranomaisen

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Ympäristö EAKR -hankehaku Pohjois-Suomessa
(Pohjois-Pohjanmaa, Lappi ja Kainuu)

Hakuilmoituksen tunnus

POPELY-073

Käsittelijä

Gitte Hannele Meriläinen

Toimintalinja

2 Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite

2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -
palautuvuuden edistäminen

Tukimuoto

Ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen sekä ympäristöön ja
luonnonvaroihin liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Suomen ev.lut. kirkolla on oma ympäristöjärjestelmä, Kirkon ympäristödiplomi. Kirkon ympäristödiplomi pohjautuu kansainvälisiin ympäristöjärjestelmiin huomioiden kuitenkin seurakuntien erikoispiirteet kuten hautausmaiden toiminnan, kulttuuriperinnön, arkkitehtuurin, metsät ja viheralueet sekä jumalanpalveluselämän ja ympäristökasvatuksen. Oulun seurakunnat ovat saaneet kolmannen kirkon ympäristödiplomin keväällä 2025. Suurimpana kehityskohteena on ollut ympäristökasvatussuunnitelma. Suunnitelma luo käytännön askelmerkkejä siihen, miten seurakuntatyön avulla kaikenikäisiä ohjataan ottamaan ympäristöasiat huomioon. Kirkon ympäristödiplomiin on integroitu myös Kirkon energia- ja ilmastostrategia, jonka visiotavoitteena on hiilineutraali kirkko vuonna 2030.

Oulun seurakuntayhtymä on sitoutunut Hiilineutraali kirkko 2030 -strategiaan, mutta strategian mukaista hiilineutraaliustiekarttaa ei vielä ole laadittu. Kirkon kulttuuriperintöstrategia 2030 korostaa puolestaan luonnon monimuotoisuutta ja sen edistämistä kulttuuriperintökohteissa, kuten hautausmailla, kirkkopihoilla ja seurakuntien viheralueilla. Jotta hiilineutraaliustiekartan edistymistä voidaan reaaliaikaisesti ja systemaattisesti seurata, tarvitaan järjestelmä, diagnostiikka- ja raportointipalvelu. Tällaista palvelua ei tällä hetkellä seurakunnilla ole. Eikä etenkään sellaista, joka tarjoaisi informaatiokanavan myös seurakuntien keskeisille sidosryhmille, kuten kaupungeille ja kunnille. Kirkko valmistelee ensimmäistä digitalisaatiostrategiaansa vuosille 2026 -2031.

Kirkon ympäristödiplomin käsikirjan voimassaoleva kriteeristö on julkaistu 2020. Sen jälkeen on astunut voimaan muun muassa EU:n CSRD - yritysten kestävyysraportointia koskeva direktiivi 2024 ja ennallistamisasetus 2024, - ohjelma luonnon tilan parantamiseksi ja luontokadon pysäyttämiseksi. Uudistunut maakäyttö ja rakennuslaki tuli voimaan vuoden 2025 alusta.

Verso diagnostiikka- ja vastuullisuusraportointihankkeen tavoitteena on seuranta- ja diagnostiikkapalvelun kehittäminen, testaus ja pilotointi sekä skaalusedellytysten selvittäminen seurakuntien ja seurakuntayhtymän palveluysiköiden tarpeisiin. Palvelua hyödynnettäisiin myös ympäristötyöstä ja sen toimenpiteistä kertomiseen sekä myös vastuullisuustyön kaikkien osa-alueiden raportointiin.

Hankkeen toimenpiteet

Määrittely- ja toteutettavuusselvitysvaiheessa tarkennetaan hankkeen projektisuunnitelma ja aikataulu, täsmennetään raportointiratkaisun tarpeet ja tavoitteet sekä kartoitetaan raportointi- ja tietotarpeiden informaatiovirrat, tietojärjestelmät ja laaditaan maturiteettianalyysi. Lisäksi tärkeää on määrittää raportoittavat mittarit, validoida käytettävissä oleva data määrittäisiin ja tarpeisiin nähden. Huomioidaan käytettävien tuotteiden ja teknologioiden valinta ja validointi samoin kuin tarvittavien järjestelmäkomponenttien määrittelytarpeet.

Määrittelyvaiheen lopussa on määriteltävä ja valittava malliraportit ja prototyyppi, jotta edellytykset vaiheeseen 2. eli testaukseen ja pilotointiin olisivat olemassa.

Kehittämishankkeen toteutuksen työskentelymuoto on työpajatyöskentely, joka suoritetaan seurakuntayhtymän ja ulkopuolisen asiantuntijan välisenä prosessina. Lisäksi voidaan toteuttaa osallistavia kyselyitä. Työpajat ovat teemoitettuja niin, että seurakuntayhtymän resurssit osallistuvat kukin itseään koskeviin osiin, kuten esimerkiksi tekniikka, järjestelmät ja käyttäjätarpeet. Vastuut jakaantuvat seurakuntayhtymän ja asiantuntijan välillä seuraavasti: 1. Seurakuntayhtymä resursoi osallistumiset roolin mukaisiin työpajaosioihin, jolloin projektipäällikön ja -koordinaattorin lisäksi osioihin osallistuu asiantuntijoita seurakuntayhtymän hautaus-, kiinteistö-, tietohallinto- talous- ja viestintäpalveluista ja 2. Ulkopuolinen asiantuntija suunnittelee työpajat, ohjaa ja dokumentoi ne. Työpajojen dokumentaatio koostetaan lopuksi raportointiratkaisun yleiseksi määrittelyksi.

TP 1. Raportointiratkaisun tarpeiden ja tavoitteiden täsmentäminen

Tavoitteena on analysoida raportointitarpeet ja ratkaisulla esitettävät vaatimukset sekä täsmentää jatkomäärittelyyn vaikuttavia tekijöitä. Huomioitavia seikkoja: vakioraportit, adhoc-raportointi, analysointi, käyttäjät, käyttäjäryhmät, raportoinnin käyttötavat, raporttien jakelu ja julkaisu, tietojen ja datan saatavuus ja lähteet sekä tekniset reunaehdot. Raporttiin on mahdollista sisällyttää esim. elementtejä vastuullisuusstrategiasta, maturiteettianalyysistä ja ESG-riskiarvioinnista, jolloin lähtökohdat mm. vastuullisuusmuutoksen johtamismalliin olisivat olemassa.

Työpaketin lopputulos: kuvaus raportointiratkaisun tavoitteista ja tarpeista, joita ratkaisulla tyydytetään.

Aikataulu: helmi-maaliskuu 2026

Vastuu: Ulkopuolinen asiantuntija ja projektipäällikkö ja -koordinaattori

Työpajan työskentelymuoto: työ toteutetaan seurakuntayhtymän ja asiantuntijan yhteisessä työpajassa, joka on jaettu aihealueisiin niin, että seurakuntayhtymän resurssit osallistuvat kukin itseään koskeviin osiin (tekniikka, järjestelmät, käyttäjätarpeet)

Aika-arvio: 4-5 päivää.

TP 2. Raportointi- ja tietotarpeiden sekä informaatiovirtojen kartoitus

Kartoitetaan ja analysoidaan järjestelmät (kuten esim. hautausmaakarttajärjestelmät ja mobiilikarttasovellukset), tietokannat ym. tietolähteet, joista on tarkoitus saada raportoitavaa dataa. Data peilataan myös raportoinnin kannalta oleellisiin toimintaprosesseihin ja niistä syntyviin informaatiovirtoihin, jotta raportointi saadaan tukemaan yksittäistä toimintaprosessia kaikissa sen vaiheissa. Huomioitavia seikkoja: tiedon kulun kipupisteet, prosesseissa kerättävä data ja siitä saatava informaatio, tietojen ja datan saatavuus ja lähteet, tekniset reunaehdot sekä järjestelmien integraatiotarpeet. Hautaustoimen vastuullisuusraportointi. Tutustutaan seurakuntayhtymän ja kirkon eri järjestelmiin ja niiden dataan sekä tietorakenteisiin.

Työpaketin lopputulos: kuvaus raportointiratkaisun kannalta oleellisimmista tietolähteistä ja -virroista.

Aikataulu: maaliskuuhuhtikuu 2026

Vastuu: Ulkopuolinen asiantuntija, projektipäällikkö ja -koordinaattori

Työpajan työskentelymuoto: työ suoritetaan seurakuntayhtymän ja asiantuntijan yhteisessä työpajassa ja tämän jälkeen tapahtuvana dokumentointina ja viestintätoimenpiteiden lanseeraus.

Osallistavat kyselyt.

Aika-arvio: 4-6 päivää.

TP 3. Raportoitavien mittareiden määrittäminen

Mittarit ovat tunnuslukuja, joiden arvot ovat johdettavissa saatavilla olevasta datasta. Tässä vaiheessa määritellään mittarit, joiden arvojen kehittymistä raportointiratkaisulla seurataan sekä alustavasti myös tavat, joilla mittarit raportoidaan ja esitetään. Huomioitavia asioita: mittarien lähtötiedot ja -käsitteet, mittarin arvojen muodostamisen säännöt, mittarin käyttäjäkohderyhmä, mittarien esitystapa ja priorisointi.

Työpaketin lopputulokset: kuvaus tärkeimmistä mittareista ja niiden laskentasaännöistä sekä tietolähteistä sekä mittareiden priorisointi.

Aikataulu: Touko-kesäkuu 2026

Vastuu: Ulkopuolinen asiantuntija ja projektipäällikkö

Työskentelymuoto: alustava määrittelytyö suoritetaan työpajatyöskentelynä, jonka tuotoksia täydennetään työpajan jälkeen tapahtuvan dokumentoinnin aikana

Aika-arvio: 2-4 päivää.

TP 4. Käytettävissä olevan datan validointi tehtyihin määrittämiin ja tarpeisiin nähden

Arvioidaan, miten määritettyjen mittareiden ja raportointitarpeiden edellyttämä data saadaan haettua eri järjestelmistä. Erityistä huomiota kiinnitetään datan laatuun ja siihen, että saadaan todennettua että määritellyt raportit ja mittarit ovat data-näkökulmasta toteuttamiskelpoisia. Huomioitavia asioita: tietojen "löytyminen", tietoihin pääsy teknisesti, tietojen tunnistaminen, avaimet, rakenteet, liittyminen toisiinsa sekä yhden lähteen sisällä että eri lähteiden välillä. Kirkolla ja seurakunnilla jo käytössä olevat järjestelmät ja niiden yhteensovittaminen.

Työpaketin lopputulos: dokumentaatio siitä, mistä ja mikin tieto saadaan raportoinnin käyttöön.

Aikataulu: Elokuu 2026

Vastuu: Ulkopuolinen asiantuntija ja projektikoordinaattori

Työskentelymuoto: yleiskuvan muodostaminen workshopissa ja sen jälkeen tiedon tutkiminen lähdejärjestelmien tietokannoista.

Ennakoivan maankäytön suunnittelu kahdessa -kolmessa hautausmaakohteessa. Suunnittelukohteet pohjaveden suojelualueella rakennetussa taajamassa, maantäyttökohteessa ja vanhalla metsähautausmaalla.

Aika-arvio: 4-5 päivää.

TP 5. Tarvittavien järjestelmäkomponenttien ja integraatioiden määrittely aiemmin havaitut tarpeet huomioiden

Kartoitetaan ja määritellään ne järjestelmäkomponentit, joita raportointiratkaisun toteuttaminen vaatii. Näitä ovat mm. raporttien julkaisutyökalu, joka voi olla esim. olemassa oleva intranet tai raportointiratkaisun käyttöön oton yhteydessä käyttöön otettava raportointiportaali. Lisäksi selvitetään mahdollisesti tarvittavat raportointi- ja julkaisupalvelimet sekä mahdollinen erillisen raportointitietovaraston käyttöönotto ja toteuttamistarve. Mikäli raporttien esittäminen halutaan integroida nykysovelluksiin, tässä vaiheessa kartoitetaan myös siihen liittyvät

teknologiset rajoitteet. Huomioitavia asioita: tietovaraston tarve (tietojen eheys ja laatu, Master Datan tarve) sekä tarvittavat teknologiat joilla raporttien tekeminen ja jakelu hoidetaan
Työpaketin lopputulos: dokumentaatio, jossa kuvataan raportointiratkaisun mahdollistavat tekniset järjestelmät ja ratkaisut.

Aikataulu: Syys-lokakuu 2026

Vastuu: Ulkopuolinen asiantuntija ja projektipäällikkö

Työskentelymuoto: aiempien vaiheiden määrittelyyn sekä asiantuntijan kokemukseen pohjautuen tehtävä dokumentaatio

Aika-arvio: 2-3 päivää.

TP 6. Käytettävien tuotteiden ja teknologioiden valinta ja validointi

Selvitetään, mitkä teknologiat ja tuotteet toteuttavat kuvatut tarpeet ja suunnitellut ratkaisut. Huomioidaan myös lisenssikulut ja seurakuntayhtymän resurssit sekä niiden kehittämismahdollisuudet niin, että käyttöön saadaan sellainen teknologinen ratkaisu, joka on laajennettavissa jatkokehitettävissä toimittajariippumattomasti. Huomioitavia asioita: seurakuntayhtymän olemassa olevat resurssit ja lisenssit sekä teknologioiden kehitysnäkökulmat ja sopiminen seurakuntayhtymän järjestelmäarkkitehtuuriin.

Työpaketin lopputulos: teknologiavalinta.

Aikataulu: Marras-joulukuu 2026

Vastuu: Ulkopuolinen asiantuntija ja projektipäällikkö

Työskentelymuoto: teknologioiden vertailu, tarvittaessa protojen tekeminen

Aika-arvio: 3-4 päivää.

TP 7. Tarpeiden priorisointi

Raportointiratkaisu on pitkäjänteinen hankinta, joka vaikuttaa pitkälle tulevaisuuteen. Kuitenkin tavoitteena on saada aikaan nopeasti näkyviä tuloksia. Jotta näihin päästään, pitää jo aikaisessa vaiheessa valita jokin raportoinnin osa-alue, esim. yksittäinen toimintaprosessi, muutama mittari tai vaikka yksittäinen raportti, jotka priorisoidaan tehtäväksi ensimmäisenä. Kaikki tarpeet on syytä tässä vaiheessa asettaa prioriteettijärjestykseen. Huomioitavia asioita: aiemmin määritellyt tarpeet, käytössä olevat resurssit sekä haluttu aikataulu.

Työpaketin lopputulos: priorisoitu lista raporteista, mittareista ja tehtävistä.

Aikataulu: Tammi-helmikuu 2027

Vastuu: Ulkopuolinen asiantuntija ja projektikoordinaattori

Työskentelymuoto: suunnittelu ja määrittely yhdessä toimittajan ja seurakuntayhtymän välillä

Aika-arvio: 2-3 päivää.

TP 8. Malliraporttien ja/tai prototyypin määrittely ja toteutus

Toteutetaan priorisoitu ja yhdessä valittu/valitut malliraportit/mittaristot valitulla teknologialla, jotta voidaan todentaa että suunniteltu ratkaisutapa tarjoaa kaiken tarvittavan datan ja että informaatio saadaan esitettyä halutulla tavalla visualisoituna. Huomioitavia asioita: määritellyt tarpeet ja prioriteetit, valitut teknologiat sekä visuaaliset vaatimukset.

Työpaketin lopputulos: ratkaisun ensimmäinen prototyyppi, joka kattaa suppean mutta korkealle priorisoidun osan määritellyistä tarpeista.

Aikataulu: Maalis-kesäkuu ja elo-syyskuu 2027

Vastuu: Ulkopuolinen asiantuntija, projektipäällikkö ja -koordinaattori

Työskentelymuoto: 1. prototyyppi määrittelytyöpaja, 2. asiantuntija rakentaa/mallintaa prototyypin tehtyjen määrittelyjen mukaisesti

Aika-arvio: 15-25 päivää.

Kehittämishankkeen aikataulu määräytyy em. aika-arvioiden, aloitusajankohdan, loma-aikojen ja hankkeen sisältöihin vaikuttavien erilaisten ennalta-arvioitujen ja odottamattomien tekijöiden mukaisesti.

Lisätietoja hakemuksesta

-

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Pohjois-Pohjanmaa

Kunnat

Oulu, Kempele, Muhos, Utajärvi, Vaala

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	237 590	0	237 590
Flat rate 40 % kehittäminen	95 037	0	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	332 627	0	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	266 102	0	0
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	66 525	0	0
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	332 627	0	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hankkeessa kehitetään hiilineutraaliustiekartan edistymisen seurantaan ja kaupunkilaisten, seurakuntalaisten ja sidosryhmien informoimiseen tarvittava työkalu, diagnostiikka-, seuranta- ja raportointipalvelu. Verso -hankkeen tavoitteena on seurantapalvelun kehittäminen, skaalaisedellytysten selvittäminen ja räätälöiminen seurakuntien tarpeisiin. Palvelua hyödynnettäisiin myös ympäristötyöstä ja sen toimenpiteistä kertomiseen sekä vastuullisuustyön raportointiin. Hankkeessa syntyy ratkaisun ensimmäinen prototyyppi, joka kattaa suppean, mutta korkealle priorisoidun osan määritellyistä raportointi- tai mittarointitarpeista.

Hankkeen tuloksena syntyvät suunnitelmat, dokumentaatiot sekä varsinainen raportointi- ja seurantaratkaisu. Määrittely- ja toteutettavuusselvityksen tuloksena on: 1. Analyysi käytettävästä järjestelmästä kehittämistarpeineen ja eri teknologioineen, 2. Toteutettavuussuunnitelma tehokkaan raportointiratkaisun rakentamisesta sekä 3. Kiinteistö-, hautaus-, talous- ja tietohallinnon työpajavalmennusprosessi business intelligence –ymmärryksen ja vastuullisen johtamisen osaamisen vahvistamiseksi.

Hankkeen konkreettiset tulokset ovat: 1. Kestävään, ennakoivaan ja vastuulliseen johtamiseen perustuva ilmastostrategia 2030. Oulun seurakuntayhtymän ja seurakuntien hiilineutraaliustiekartta 2030. Luonnon monimuotoisuusstrategia 2030 hankkeessa mukana oleville hautausmaille ja viheralueille. 4. Vastuullisuus- ja kestävän kehityksen toiminta- ja viestintäsuunnitelma 2030.

Hakemukselle esitetään kielteistä rahoituspäätöstä, koska se ei täytä kaikkia yleisiä valintaperusteita. (Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 757/2021 37 §)

Hankesuunnitelma ei selkeästi vastaa erityistavoitteelle 2.2 asetettuihin tavoitteisiin, joita ovat ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen.

Hankesuunnitelma ei ole selkeä ja konkreettinen, eikä hankkeelle ole selkeää tarvetta. Hankkeen tuottamien tulosten ja toimenpiteiden välillä on havaittavissa ristiriitaa. Lisäksi Helsingin Seurakuntayhtymällä on käynnissä hanke, jossa kehitetään seurakunnille ilmasto- ja vastuullisuusvahtipalvelu. Hankkeen päätyttyä työkalua on tarkoitus käyttää Helsingin seurakuntayhtymässä, sen seurakunnissa, sekä muissa hankkeessa mukana olleissa seurakuntatalouksissa. Sitä on tarkoitus myös markkinoida ja levittää muihin seurakuntiin ympäri Suomen. Oulun Ev. Lut. Seurakuntayhtymä on mukana palvelun kehittämisessä ja palvelua kehitetään mukana olevien seurakuntatalouksien toiveiden ja tarpeiden suuntaan.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke ei täytä yleisiä valintaperusteita,

Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 757/2021 37 §

Tuen myöntämisen erityiset esteet Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa

Sen lisäksi, mitä tämän lain nojalla myönnettävän tuen myöntämisen esteistä säädetään 8 §:ssä, Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoista ei myönnetä tukea, jos hanke tai tuen saaja ei täytä siihen sovellettavia yleisasetuksen 73 artiklassa tarkoitettuja seurantakomitean hyväksymiä ja hallintoviranomaisen vahvistamia yleisiä valintaperusteita.

Pohjois-Pohjanmaan MYRS 19.11.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei